

Presentatie Netwerkbijeenkomst 19-01-2016 VerSUS (Andries Kroes)

VerSUS is een bundeling van een 10-tal Kerkelijke en Maatschappelijke organisaties in de gemeente De Fryske Marren. Op de achterkant van onze informatiefolder staan de leden vermeld. Ik noem ze u.

1. Adviesraad Sociaal Domein De Fryske Marren
2. ANBO
3. PCOB
4. KBO
5. De koepel van de drie ouderenbonden De Fryske Marren Vitaal
6. Solewe, Solidair in leven en werken, actief in Nijemirdum
7. Stichting Diaconale werkgroep Solidair Skarsterlân
8. Humanitas
9. FNV Bouw
10. Heilige Christoffel Parochie, Parochiële Caritas Instelling Zuidwest Friesland

10 Organisaties die aangesloten zijn bij VerSUS, en de krachten hebben gebundeld.

Niet van het kastje naar de muur gestuurd worden. Voor advies en steun terecht kunnen op één adres. Samenwerking tussen de verschillende werkzame belangenorganisaties. VerSUS verzorgt de coördinatie en bundeling van de verschillende activiteiten. Geen versnippering van helpers maar één steunpunt, één loket voor uitkeringsgerechtigden, gehandicapten en minima, waar mensen met een hulpvraag terecht kunnen. Daar staat de vereniging VerSUS voor. In 2004 opgericht na een voorbereiding van 2 jaar.

Met intussen drie spreekuurpunten in de gemeente De Fryske Marren. In Joure in Lemmer en in Balk. Voorheen alleen in Joure maar sinds de gemeentelijke herindeling dus ook in Lemmer en in Balk. In onze folder kunt u lezen waar mensen met een hulpvraag terecht kunnen.

Het spreekuurpunt in Joure bestaat overigens al meer dan 30 jaar. Ooit begonnen als het WAO-beraad. Met de invoering van de WAO de "Wet Arbeidsongeschiktheid" konden mensen met hulpvragen nergens terecht. Zo is het WAO-beraad in Friesland van de grond gekomen, zo ook in Joure.

Al snel bleek dat mensen ook met andere vragen naar het spreekuur kwamen, werklozen met hulpvragen, langdurige werkloze in de bijstand, enz. Het spreekuurwerk verbrede zich, de kennis om dit soort vragen het hoofd te bieden werd aangepast. Cursussen en trainingen waren noodzakelijk.

Het spreekuurpunt VerSUS is aangesloten bij het FSU het "Fries Samenwerkingsverband Uitkeringsgerechtigden" te Leeuwarden. Een onafhankelijk provinciaal samenwerkingsverband dat belangenorganisaties uit Friesland bundelt. Ruim 30 spreekuurpunten in de provincie hebben zich aangesloten. Het FSU zorgt voor de benodigde ondersteuning, opleidingen en trainingen.

Maandelijks verzorgt het FSU uitwisselingsbijeenkomsten met andere spreekuurhouders uit de provincie. Het FSU verstrekt de benodigde actuele documentatie aan de spreekuurpunten. Gezamenlijke knelpunten worden gesignaleerd en als collectief bij instanties zoals UWV en politiek aan de kaak gesteld. Vier keer per jaar vindt er overleg plaats met het managementteam van het UWV, en worden de signalen besproken.

Dit overleg vindt al jaren plaats in Friesland, uniek, elders in het land gebeurt dit nergens.

Wat ook uniek is: Arbeidsongeschikten krijgen bij de eerste oproep om bij de keuringsarts van het UWV te verschijnen een folder van het FSU mee gestuurd. In de folder staat het centrale telefoonnummer van het FSU. Cliënten die ondersteuning wensen tijdens het gesprek met de arts en aansluitend met de arbeidsdeskundige kunnen dit nummer bellen. Zij worden vervolgens in contact gebracht met het dichtstbijzijnde steunpunt in Friesland. Het steunpunt, in ons geval dus VerSUS, nodigt vervolgens de cliënt uit voor een gesprek. De cliënt wordt vervolgens voorbereid op het gesprek wat gaat plaats vinden met arts en arbeidsdeskundige. Indien de cliënt dat wenst wordt er gezorgd voor begeleiding.

Wat ook uniek is, eens in de twee jaar wordt een ontmoetingsdag georganiseerd met arbeidsdeskundigen en keuringsartsen van het UWV. Een aantal casussen worden dan behandeld. Wat zijn de verschillende taken, die van de arts en de arbeidsdeskundigen, en die van de spreekuurhouders en begeleiders. Bijeenkomsten die als zeer zinvol wordt ervaren door alle partijen.

In de wirwar van wetten, regels en voorschriften lopen mensen soms stuk. De ideale burger bestaat inderdaad. Maar er zijn nog veel mensen die niet beantwoorden aan dit stereotiepe beeld van de mondige, redzame en calculerende burger, zo schreef kortgeleden Nanne de Jong van het FSU. Dit naar aanleiding van een uitspraak van de Nationale Ombudsman de heer Reinier van Zutphen, de opvolger van dhr. Breninkmeijer . De overheid moet eenvoudiger communiceren zo verwoorde hij.

Rechtstreekse contacten met de medewerkers zijn vaak niet meer mogelijk. Wij zijn beland in een 'systeem'-wereld van call-centra, doorverbindingen, cijfercodes, terugbelverzoeken en nummertrek-balies. Veel mensen raken verstrikt in de procedures en dreigen ontmoedigd af te haken. Er is een omvangrijke groep uitkeringsgerechtigden en minima die kwetsbaar is en solidaire steun nodig heeft, ook in onze gemeente De Fryske Marren. Die helpen wij, daar staat VerSUS voor.

Mensen met één of andere vorm van uitkering bijstaan. Wij doen dat met 12 opgeleide en getrainde spreekuurhouders. Klaar staan voor iedereen die hulp zoekt in de wirwar van regels, rechten en plichten.

U moet daarbij denken aan de volgende soort hulpvragen:

- Vragen en ondersteuning over de werkloosheidswet
- De ziektewet
- Arbeidsongeschiktheidswet, de WAO en de huidige WIA, de hele herkeuringprocedure oude WAO die achter de rug is.
- Wajongers, de nieuwe jonggehandicapten, en de herkeuring oude Wajongers die op dit moment aan de orde is.
- Mensen met een bijstandsuitkering
- AOW en pensioen
- De toeslagenwet
- Studiefinanciering
- Algemene vragen over de WMO
- De nieuwe participatiewet, enz.

Verder zijn de spreekuurhouders behulpzaam bij het aanvragen of wijzigen van:

- Huur en zorgtoeslag
- Kwijtscheldingen
- Kindgebonden toeslagen e.d.
- Belastingaangifte minima
- Zij zijn behulpzaam bij het schrijven van bezwaar en beroepsschriften
- Indien nodig zorgt VerSUS voor begeleiding en ondersteuning bij het bezoek aan keuringsarts en arbeidsdeskundige.

Verwijzen wij door? Ja, als het zaken zijn die niet des VerSUS zijn dan verwijzen wij door, zo ook naar de bij VerSUS aangesloten organisaties:

- Mensen die de administratie niet op orde hebben in contact brengen met de thuisadministratie van Humanitas, aangesloten bij VerSUS;
- Mensen die vragen hebben over Zorg-Jeugdproblemen e.d. naar de Het Sociaal Wijkteam;
- Indien jongeren dat wensen brengen wij ze in contact met het Jongerenteam van het FSU. Voor jongeren door jongeren. Zij zijn hier vandaag aanwezig.
- Mensen die ondersteuning zoeken bij een keukentafelgesprek in contact brengen met De Fryske Marren Vitaal, aangesloten bij VerSUS;
- Mensen die onvoldoende middelen hebben wijzen op de mogelijkheid van de voedselbank de Utjouwer, Miks coördineert, de kledingbank, stille hulp e.d., van de Stichting Diaconale werkgroep solidair Skarsterlân. Deze stichting is aangesloten bij VerSUS;
- Cliënten die juridische ondersteuning nodig hebben verwijzen wij door naar, voorheen naar de Sociale Raadsliden, tegenwoordig naar regelhulp van Punt Twa;
- Signalen die ons bereiken over gemeentelijk beleid en die van belang zijn geven wij door aan het Adviesraad Sociaal Domein. Zij verzorgen gevraagd en ongevraagd advies richting de Politiek. Ook De Adviesraad is aangesloten bij VerSUS;
- Werklozen wijzen we op de mogelijkheid deel te nemen aan de koffieochtenden verzorgt door Solewe Nijemirdum, een actieve groep, aangesloten bij VerSUS. Een soortgelijkend initiatief in Joure onder leiding van Wiebe Zijlstra, enz.

Cijfers over het aantal cliënten per jaar, altijd interessant;

2004, het eerste jaar van de vereniging VerSUS:

67 hulpvragen;

Vier jaar later, 2008: 97 hulpvragen

Weer vier jaar later, 2012: 186 hulpvragen

In 2014: 287 Cliënten met een hulpvraag

2015 is nog niet bekend, de telling moet nog plaats vinden.

Tijdens ons spreekuurwerk kwamen wij er achter dat er veel mensen zijn die niet weten wat hun rechten zijn, of daar om verschillende redenen geen gebruik van maken. Ik doel dus vooral op mensen die wel rechten hebben op aanvullende voorzieningen, maar daar om verschillende redenen geen gebruik maken. Het niet weten, angst om met de billen bloot te moeten, schaamte, men loopt er niet graag mee te koop en lijdt in stilte. Stille en onzichtbare armoede.

U moet daarbij denken aan de volgende voorzieningen:

- Bijzondere bijstand
- Bijdrageregelingen minima
- Individuele inkomenstoelage,
- Kwijtschelding heffingen, enz.

Het is overigens een misverstand dat, dat alleen geldt voor mensen met een bijstandsuitkering, het kan ook van toepassing zijn voor mensen die werkloos zijn, arbeidsongeschikt zijn, jongeren met een klein inkomen, ouderen met alleen AOW of met een klein pensioentje enz.

In 2009 is VerSUS gestart met het project armoedebestrijding. We hebben een Kanskaart ontwikkeld (ligt op de leestafel) waarop in korte eenvoudige bewoordingen staat beschreven waar mensen met een minimuminkomen mogelijk recht op hebben. Hoe is de aanpak:

We sporen mensen op door het rondbrengen van de Kanskaart. Vervolgens worden de mensen thuis bezocht. U hebt vorige week van ons een Kanskaart gehad. Hebt u daar vragen over, kunnen wij wat voor u betekenen.

Zes projecten zijn intussen afgerond, een aantal wijken in Joure, een aantal projecten in de buitendorpen. Wij doen dat overigens altijd in overleg met de Welzijnsorganisatie MIKS. Zij kennen immers de wijken met de meest kwetsbaren. Verder maken we tijdelijk gebruik van huisbezoekers van de bij VerSUS aangesloten leden. Een korte training en uitleg gaat daaraan vooraf.

Binnenkort starten we met het zevende project. We scoren ca. 13%. 13 van de 100 wooneenheden maken gebruik van onze ondersteuning. 13% die dat zelfstandig hadden kunnen doen, maar dat om verschillende redenen (ik heb ze eerder al genoemd) niet hebben gedaan. Dat steuntje in de rug was kennelijk juist nodig om die stap te zetten. Een prachtig project dat heel veel voldoening geeft. Een project dat navolging heeft in verschillende Fries gemeenten, maar ook buiten onze Provinciegrenzen.

Tijdens het reguliere wekelijks spreekuurwerk lopen ook wij zo nu en dan tegen mensen aan met schulden. Bijv. wanneer hulp wordt geboden bij het aanvragen van minimaregelingen. Je krijgt dan al snel een beeld van de schuldenproblematiek. Vroegtijdig financiële problemen signaleren kan een hoop ellende voorkomen.

Indien nodig en wenselijk kunnen wij zorgen voor een schuldhulpmaatje. Het FSU schakelen wij dan in. Getrainde vrijwilligers die helpen om bijv. de administratie weer op orde te krijgen. Behulpzaam zijn bij het opmaken van een overzicht van schulden, indien nodig betalingsregelingen treffen met de schuldeisers, hulp bieden bij het budgetteren, zo nodig het treffen van betalingsregelingen, mee gaan naar een schuldhulpbureau enz, De coördinator is aanwezig.

VerSUS:

Het synoniem voor VerSUS is **"tegen"**. Maar VerSUS in de Fryske Marren betekent meer: Ja wij zijn tegen armoede, tegen ongelijkheid, tegen onrecht, maar voor veranderingen, voor gelijke kansen, voor respect, voor gevoel van eigenwaarde. Wij proberen dat onze cliënten mee te geven. Wij nemen de tijd naar hen te luisteren. Indien nodig wordt een vervolgspraak gemaakt. Steun bieden maar ook zelfredzaam maken daar waar dat mogelijk is.

De spreekuurhouder neemt de behandeling van de zaak niet over van de cliënt. De cliënt blijft altijd zelf verantwoordelijk. Hij of zij ondertekend daarvoor aan het begin van het gesprek een verklaring van vrijwaring.

Ten slotte:

Iedere cliënt die op het spreekuur komt krijgt na afloop een vragenformulier van ons mee met het verzoek die in te vullen. Het zijn vragen over de kwaliteit van het spreekuurwerk. In een bijgevoegde envelop kan het ingevulde vragenformulier anoniem verzonden worden naar het FSU in Leeuwarden. Een postzegel is niet nodig.

Op die manier wordt ons spreekuurwerk getoetst en kan daar waar nodig verbeterd en aangepast worden. Eens per kwartaal krijgen wij een overzicht van de resultaten. VerSUS scoort hoog.

Wij zijn er trots op ons als vrijwilligers in te zetten voor de samenleving. VerSUS zal zijn rol zoals we dat al jaar en dag doen blijven spelen in het werkgebied De Fryske Marren. Ondersteuning bieden aan de kwetsbaren in onze samenleving.

Dames en Heren, mocht u in het werkgebied De Fryske Marren burgers tegen komen die ondersteuning, die een ruggensteun nodig hebben bij hun contacten met de uitkeringsinstanties, die stuk lopen in de wirwar van wetten, regels, rechten en plichten, stuur die gerust door naar VerSUS. Wij helpen ze verder. Op de leestafel vindt meer informatie over VerSUS.